

A BANYÁSZ

A Salgótarjáni Szénmedence Bánya- és Kohómunkásai Gazd. Szakegyesületének Hivatalos Kézlönye.

Felelős szerkesztő:
CSÓKA VENDEL.

Kiadó:
FAJD PÁL.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Salgótarján, Vasút-utca 4. szám.
Megjelenik minden hó 1. és 15-én.

Előfizetési ár 1/4 évre 80 fill. (10.000 K.)

Egyes szám ára 16 fillér. (2000 K.)

Munkában.

Lapunk első számának megjelenése munkára serkentette a bányamunkásokat. Megtalálták a bányamunkások lapunkban azt az általuk kívánt alapot, mely szerint Magyarország egész területén dolgozó bányamunkásokat átfogó országos egyesületet igyekszünk alkotni. — Lapunk megjelenése után megindult az erőlködés ellenfeleink részéről. Az elgáncsolás munkája; — a leghetlenebb vádakkal illetik egyesületünket. Ezen vádakkal lapunk más helyén foglalkozunk. E helyen tovább fűzzük egyesületünk szükségességét.

A munkásmozgalomban már évtizedekkel ezelőtt foglalkozott a munkásság azzal, hogy politikai vagy egyéb pozíciókat betöltő egyének, a szakszervezeti életben ne birhassanak kiváltságos jogokkal, mert ez a munkásmozgalomban mindenkor a tagok rovására történik.

A magyar munkásmozgalomban egy évtizeddel ezelőtt a Munkásbiztosítópénztár alkalmazottainak (krankenkaszlerek) kizárását követelte a munkásság a vezetőségből, mert akkor az volt a helyzet, hogy az úgynevezett krankenkaszlerek a dolgozó munkássággal nem tudták a lépést megtartani, ezért a munkásság, bár ő volt a dolgozó, a saját szervezetében állandóan harcokat kellett folytatni saját érdekeinek megvédéseért.

A legutóbbi nemzetgyűlési választásokon, amikor ugyanis a szakszervezeti vezetők bejutottak a parlamentbe, megtartották azon állásait, amelyeket a szakszervezetekben elfoglaltak. Ezt azért tették, mert féltek, hogy amikor a mandátumuk lejár, nem juthatnak szakszervezeti állásaikba. — Ez azt eredményezte, hogy a vezérek kettős jövedelemre tettek szert, ami nekik gondtalan megélhetést biztosított és ennek következtében mind kevésbé érték meg a munkásság súlyos helyzetét és nyomorúságát.

Ezt a helyzetet akarjuk mi az egyesületi életben kiküszöbölni. — Ez nem azt jelenti, hogy ha valaki a szervezeti vezetők közül mandátumhoz jut, akkor a szervezetben ne működjön, de ne foglalhassa le az egyedüli irányítást és az ügyek intézését. Azonban az ő tudásával és tekintélyével

legyen szervezetének segítségére az ügyek intézésében. Minden munkásszervezetben meg kell a tagoknak azt a jogot adni, ami őt megilleti és ez az alapja a szervezet helyes működésének. A mi szakegyesületünk oly demokratikus alapokra van fektetve, hogy itt lehetetlenné válik az egyes emberek részére az egyedüli és diktatórikus vezetés.

Ugyancsak most folynak az előmunkálatok az egyesületi alapszabályok módosítása tekintetében. — Ugyanis kifogjuk terjeszteni működési területünket az egész ország összes bányatelepein dolgozó bányamunkásaira. — Tudatában vagyunk annak, hogy az egész országban a bányamunkások a legnagyobb elkedvetlenedéssel vannak eltelve a Bányamunkás Szövetség működése iránt, ezért igyekszünk nekik segítségére. Ez által azt akarjuk elérni, hogy a bányamunkásság ne kerüljön abba a sokféle konjunktura szervezetbe, hanem igenis egy magaalakította egységes országos szövetségbe tömörülve vivja meg harcát a tőkével.

A legközelebb tartandó küldött közgyűlésre meg fogjuk hívni az egész ország bányamunkásságának küldötteit és velük együtt fogjuk lefektetni az országos szövetség alapszabályait. Ez lesz a biztosítéka annak, hogy ez a szövetség a munkásság hatalmas sziklavára lesz, mert ennek a szövetségnek az alapjait a munkásság maga rakja le és építi fel. — A bányamunkásság bir annyi intelligenciával és tudással, hogy a maga sorsát maga alkossa meg és ugyancsak az irányítást is maga tartsa a kezében. Ez az uttörő munka fogja az ország többi telepein dolgozó bányamunkásokat sorakoztatni a salgótarjáni munkásság mellé.

Nagy problémák várnak megoldásra, amelyek csakis egy egységes gazdasági szövetségnek a keretein belül oldhatók meg. A bányamunkásság tudatában van annak, hogy ezen szövetségnek a megteremtése áldozatokkal jár, ezt az áldozatot hajlandó vállalni annál is inkább, mert most önmagáért és családjáért hozza az áldozatot.

Nem törődik a salgótarjáni bányamunkásság a rágalom hadjáratával sem, mert jól tudja, hogy nem várhat dicséretet azoktól, akiknek a diktatórikus kezükből kiveszi a hatalmat, amely hatalmat a bányamunkásság a maga

részére kívánja biztosítani. Elérkezettnek látja a bányamunkásság az időt arra, hogy a bányamunkásságról jövőben mint az ipari munkásság elöttjéről beszéljenek. Ugyanúgy, mint ahogy az országok gazdasági életében a bányáipar az alap, ugyanúgy a bányamunkásság szervezete kell, hogy a munkásmozgalom alapját képezze.

Ennek a felépítéséhez fogtunk és ezen munkánkhoz segítségül hívjuk az egész ország bányamunkásságát, hogy minél inpozánsabb és hatalmasabb várat építhessünk. Munkánk gyümölcsét magunk élvezzük. Fel a további munkára!

Jó szerencsét!

A szanálás réme.

A bánya rabjai még mindig megdöbbenve gondolnak vissza az elmúlt évek súlyos napjaira, amidőn az úgynevezett szanálással kapcsolatosan jelentkezett a bányáiparban az a rettenetes pangás, amely a bányamunkásságot országszerte szomorú kereseti viszonyokhoz juttatta. 1924. júliusában már a szénkonjunktura meggyöngyült, ezzel egyidejűleg jelentkeztek a bányakapitalisták, az általuk takarékoságnak nevezett gondolat, természetesen a takarékoságot a munkásság munkabérében látták megoldhatónak. Az előbb kötött bérszerződéseket önhatalmúlag bontották fel, anélkül természetesen, hogy a munkásságnak bármit is tudomásukra adtak volna. A munkásság csak azt vette észre, hogy mindinkább rosszabbodik a helyzete. Ezt követőleg már nemcsak a munkabérek és egyéb járandóságát vonták el, hanem megkezdték a rémes szanálást is. Ezreit bocsájtották el a munkásoknak, oly munkásoknak, akik a bányatársulatoknak évtizedek óta robotoltak. Azért az ilyen munkásoknak, mert ezen munkások már kivoltak sajtolva, elváltak öregedve és kevesebb hasznot tudtak hajtani a munkaadóknak.

A salgótarjáni bányamunkásság ez év áprilisában a nyomortól tüzelve megmozdult és követelte a munkaalkalmak megteremtését, követelte a munkaalkalmak megteremtésével az elvesztett munkabérek visszatérését. Szomorúan állapítjuk meg, hogy követeléseinek csak az a része teljesült, amellyel ugyan munkaalkalomhoz jutottak a munkások egyik része, az elvont munkabérek, egyéb járandóságok még ezideig is hiányoznak. A salgótarjáni munkásságnak eltökélt szándéka, hogy a rajta esett sérelmeket or-

vosolja. Visszaszerezze elvesztett szénjárándóságát, biztosítja a tisztességes bánásmódot, de biztosítson magának tisztességes munkabérek is. Felismerte a salgótarjáni munkásság azt az utat, amely uton az előbbieket elérhetők. A bizalmiférfitestület már foglalkozott a sérelmekkel és úgy határozott, hogy munkaadójához a sérelmek orvoslásáért memorandumot nyújt be, amely memorandumban felsorakoztatja panaszait és azok sürgős orvoslását kéri.

A munkaadók is érzik, hogy az elmúlt időkben sok igazságtalanság érte a munkásságot, mert itt-ott elejtett szavakból mintha arra lehetne következtetni, hogy a munkásságnak jogos követelése állnának fenn. De mert tudják azt is, hogy a munkásság a megjavult széntermelési viszonyokat föltétlenül kifogja használni helyzetének megjavítására, ezért a vállalatok ismételt szanálással fenyegetőznek és úgy tűnik fel, mint hogyha ezen fenyegetésükkel próbálnák a munkásságot befolyásolni, vagy helyzetük javítására irányuló törekvéseitől eltántorítani. Lehetséges, hogy a tavasszal némiképen gyöngülni fognak a bányák termelése, ez azonban semmi képen sem fogja a munkásságot eltántorítani a jogosan megillető munkabérek és egyéb rajtuk esett sérelmek rendezésétől. Küzdeni fognak mindaddig, amíg csak követeléseik elintézését nem nyernek, mert csupán munkával azokat a súlyos sebeket, amelyeket a szanálás ejtett a munkásság tizezeire, csak úgy lehet gyógyítani, ha a megdolgozott munkát becsületesen megfizetik. A családok rongyosak, apró iskolás gyermekek mezitláb járnak az iskolába; a szülők nem tudnak az emberek között megjelenni ruhák hiányában. A munkásság legtöbbje a szanálási idő alatt kapott hitelek törleszté, ugyanis most egy kissé nagyobb keresethez jutott, de jelenlegi helyzetét semmivel sem tette jobbá, mert hiszen az eddig szerzett adóságait sem bírja belőle kiegyenlíteni. Hosszu hónapok és évekre lesz szükség, hogy a szanálásból hátramaradt bajokat letudja küzdeni.

A bajok leküzdésének lehetőségét a munkásság szervezetének kiépítésében látja. A szervezet kiépítésének munkálatai helyes mederben folynak és megvan minden reményünk ahhoz, hogy ezzel az intenzív munkával a jövőben elibénk tornyosuló bajokkal meg fog tudni küzdeni. Hogy a küzdelem minél könnyebb és gyorsabb legyen, szükség van a munkásság tömeges megmozdulására. Tehát az, aki érzi, hogy rajta igazságtalanság történt, az, aki látja, hogy a szanálás és a szervezet meglazulása a munkaadókat milyen nagy mértékben bátorította fel a munkásság érdekeinek megcsorbítására, ne gondolkozzon egy pillanatig sem, hanem jöjjön velünk és cselekedjünk együtt s együttes erővel vivjuk ki a bennünket megillető javakat.

Sonnenschein és László

kézimunka és fehérnemű szalonjában

Salgótarján, Fő-utca 303. sz. alatt
mindennemű kézimunka és fehérnemű a legolcsóbban vásárolható. Férfi- és női fehérneműt, kézimunkát hozott anyagból is, saját üzemünkben készítünk.

Egyesülésben az erő.

A Salgótarjáni Szénmedence Bánya- és Kohómunkásainak Gazdasági Szakegyesülete f. hó 1-én délelőtti összehozott ülést tartott, amelyen a vasárnapi- és pótműszak kérdésével, valamint a szakmányberekkel foglalkoztak.

Az összehozott határozatában utasította a központi vezetőséget és titkárságot, járjon el a vállalatnál és jelentse be, hogy a munkásság vasárnap csak a délelőtti műszakot hajlandó teljesíteni, erre azonban 50 százalékos pótdíjat követel. Ugyancsak több helyi jellegű ügyek elintézését kéri. A szakmányberekre vonatkozólag azt az utasítást adta az összehozott titkárságnak, gyűjtse a szükséges adatokat és a lehető legrövidebb időn belül foglalja memorandumba és nyújtsa be a vállalatnak.

A titkárság folyó hó 2-án a határozatnak megfelelően eljárta a vállalat igazgatóságánál és bejelentette a munkásság határozatát. A vállalat igazgatósága 3-ára helyezte kilátásba a választ. Erre ugyanis azért volt szükség, hogy az igazgatóság megfigyelje a munkásság hangulatát. — A vállalat tényleg 3-án behívta a munkásság megbízottait és közölte velük, hogy teljesíti a kívánságokat és folyó hó 1-én már életbe is léptette. — Ugyancsak a többi kérdésben is megállapodásra jutottak.

Ez igazolja a szakegyesület erejét, mert ez a tudomásul vétel nem a vállalat jószívűségét igazolja, hanem a munkásság összetartásának és ez által elért tekintélynek az elismerését.

Felhívjuk lapunk olvasóit, kísérlék figyelemmel a lapunkban közölt hirdetéseket.

Bérmozgalom a pécsi bányakerületben.

A bányamunkások általános bérendezése folytán a pécsi bányakerületben a bérek visszamaradtak a többi kerületekhez viszonyítva. Ezen különbözet a tatabányai és a salgótarjáni medencéhez hasonlóan 10 százalékos, ami a munkások keresetében lényeges hiányt jelent. — A pécsi kerület bányamunkásai bérmozgalmat indítottak és a bérek javítása érdekében beadvánnyal fordultak az Első Dunagőzhajózási Társulat igazgatóságához, amelyben 10 százalékos bérvitást kértek.

Ezen beadványt a vállalat igazgatósága elutasította azzal az indoklással, hogy a jugoszláv szénzállítás beszüntetése következtében ninesen meg a lehetőség, hogy a kívánságot teljesítse.

A „Bányamunkás” legutóbbi 14-ik számában ehhez a mozgalomhoz azt a kommentárt fűzi, hogy a pécsi kerület bányamunkásai gyengén vannak szervezve és ezért nem tehetnek komolyabb lépést.

Ehhez mi csak azt a szerény megjegyzést fűzzük, hogy ha a pécsvidéki bányamunkások gyengén vannak szervezve, abban a Magyarországi Bányamunkások Szövetsége jelenlegi vezetőinek van része. — Mi még élénken emlékezünk arra az időre, amikor a pécsvidéki bányamunkások azt üzenték be a szövetségbe, hogy mindaddig, míg Payer áll a szövetség élén, nem fizetik a járulékokat.

Tudomásunk szerint ez a helyzet ma is fenn áll és a szövetség mai vezetői nem fektettek nagy súlyt arra, hogy a pécsi bányamunkások meg legyenek szervezve. Természetesen, mert akkor fel kellett volna áldozni a vezért, ez pedig az ő hatalmi pozíciójának elvesztését jelentette volna, amihez ő görccsen ragaszkodik. Inkább tűri azt, hogy egész bányakerület olyan színben tűnjön fel, mintha nem akarnának szervezkedni. A pécsvidéki bányamunkásokra még rosszakarattal sem lehet ráfogni, hogy nem akarnak szervezkedni, mert hisz ők voltak az elsők, akik bányamunkás szervezetet alkottak, már a kilencvenes években.

A pécsvidéki bányamunkások figyelmébe ajánljuk a salgótarjáni eredményeket, gondolkodjanak a dolgokról és határozzanak a sorsuk felett. Lehetséges-e az, hogy egyes vezetők miatt a munkásság állandóan legyen igazva.

Megmutattuk az utat az ország bányamunkásainak. Fel tehát a szervezkedésre. Ne tőrjék az egyes szakszervezeti vezetők terrorját. Hagyják őket magukra és építsék fel a bányamunkásság szilárd várát, egy új Bányamunkás Szövetséget, amelyben a bányamunkások az irányítók. Tudunk egyedül járni, nincs szükségünk járszalagra.

Friedmann Rezső RUHAÜZLET.

Dus választék férfi-, fiú-
téli kabátokban, városi
bundákban.

Külön mérték utáni osztály.
Kedvező fizetési feltételek.

GESCHEIT JÓZSEF

liszt- és termény
kereskedése
SALGÓTARJÁN.

Telefon szám: 64.

BLAYER FARKAS

ezelőtt

WETZLER és BLAYER

Ajánlja dus raktárát férfi-
és női szövetekben, vászon,
kanavász, damast ágyteri-
tők, függönyök, női kész-
ruha és kabátokban, férfi-,
női- és gyermekcipőkben.

Feltűnő olcsó árak, kedvező fizetési feltételek mellett.

Cipők mérték után is rendelhetők.

Jó szerencsét

csinál minden gazdasszony, aki paprika és egyéb apró fűszerszükségletét nálam szerzi be, mert nálam elsőrendű árut a legolcsóbban kapja. — Nálam kapható a fűszerek gyöngye, az édes nemes csemege paprika a legolcsóbb napi árban. Egyszeri vásárlás meggyőződötti úgy áruim mint áruimról.

FARKAS PÉTER

paprika áruhaza
Salgótarján, Piac-tér.

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Egy próbavásárlással meggyőződhetik, hogy 40 év óta fennálló

Baumann Adolf

férfi- és női divatruha cégnél

legjobb minőségű árut feltűnő olcsón vásárolhat.

Állandóan raktáron: Női-, leány-, férfi- és fiú kabátok és öltönyök.

Ujabb paktum Nagy-bátyonyban.

A nagybátyonyi helyicsoportunk megalakulása után egy határozati javaslatot fogadott el, amelynek alapján a szakmányberek revízióját és egyéb apróbb sérelmek orvoslását kérte a bányagazgatóságtól. A kérvény benyújtásának körülményét csakhamar észrevették Peyerék és nyomban kontra-kérvényt nyújtottak be, három nagybátyonyi meghasonlott Peyerista aláírásával.

A bérkérvény beadásával egyidejűleg Peyer — szokásához képest — felkereste Budapesten Lantos vezérigazgatót és megállapodott vele, hogy a beadott bérkérvények közül nem a munkásokét, hanem a Peyerét fogják tárgyalni, de nyomban meg is állapodtak abban, hogy mit fognak adni a munkásoknak.

A szakegyesületünk nevében benyújtott kérvényünknek a tárgyalása hosszú időig elhúzódván, folyó hó 9-én délután 2 órakor a nagybátyonyi munkások bizalmiférfiai bementek Sallay főmérnökhöz és megkérdezték, hogy milyen szándékai vannak az igazgatóságnak a bérkérvényük letárgyalását illetően. Sallay főmérnök kijelentette a jelenlévőknek, hogy két kérvény van az igazgatóságnál s így az igazgatóság nem tudja elhatározni magát, hogy melyik kérvényt tárgyalja le, mire a munkások jelenlévő képviselői kijelentették, hogy ők hajlandók a munkásság elé szavazásra adni a 2 kérvényt, amely kérvény a legtöbb szavazatot kapja, azt tárgyalja le az igazgatóság. Nyomban megszavaztatták a várakozó munkástársakat, kik egyhangulag a salgótarjáni szénmedence kérvénye mellett szavaztak, egyúttal utasították Orosz Mártont, hogy a Peyer által reájuk erőszakolt kérvényt azonnal vonják vissza. Orosz Márton a bizalmiférfiak jelenlétében bement Sally főmérnökhöz és a kérvényt vissza is vonta.

Ugyanabban a pillanatban vált köztudomásúvá, hogy az október havi kereset az előbbi keresetknél is gyöngébb, vagyis 55.000 egynéhány száz koronát tett ki, amelyre a munkások nyomban be is szüntették a munkát és közölték az üzemvezető főmérnökkel, hogy a bentlévő bérkérvényük azonnali letárgyalását kérik. — Bortnyák bányagazgató ezalatt Budapesten tartózkodott, az üzemvezetőség úgy Bortnyák, mint Lantos igazgatókkal, amelyre Peyer kegyelmes ur társaságában, Budapesten megindult a tárgyalás.

Késő éjjeli órákban Orosz Mártont, Peyer főmegbízottját, az igazgató ur fogatán hozták el Maconkáról és vele beszéltek meg a tenni valókat. Orosz Márton meg is egyezett az igazgatósággal, hogy ki fog menni és másnap munkába fogja állítani a munkásokat. Végig is járta a falut és a régi kincstári telepet, ahol tényleg sikerült is egynéhány szaktársat beugratni és munkába állítani. A munkába állított szaktársak csak később jöttek rá, hogy Orosz becsapta őket, mert a megegyezés, melyet Peyer odafönn létesített, korántsem elégíti ki a munkásságot.

10-én délután megérkeztek a Salgótarjáni Szénmedence Bánya és Kohómunkásai Szakegyesületének kiküldöttei, akik délután már föl is vették a tárgyalást a bányagazgató-

sággal, megállapodásra azonban nem tudtak jutni, csak később tűnt ki, hogy a bányagazgatóság 11-én délelőtt 8 órára Peyeréket várta, Peyerék tényleg meg is érkeztek, akik jelentkeztek a bányagazgatóságnál a tárgyalás felvételére. Itt azonban valami történt, mert pár órával később megjelent a kisbíró a községben és szoros-pataokban, dobszóval hívta össze a bányakaszinó udvarára a sztrajkban álló szaktársakat. Azzal a megokolással, hogy Peyer Károly nemzetgyűlési képviselő és Fodor József szövetségi tisztviselő gyűlést akarnak velük tartani. A nagybátyonyi munkásság a dobhívásnak eleget is tett, a dobszóra összegyűlekezett a kijelölt helyen meghallgatni a Kegyelmes urnak a véleményét. Ahogy a kaszinó kapuján a tömeg eleje betódult, ott látták a nagybátyonyi bányatársulat tulajdonát képező mészárszéket, mikor is eszükbe jutott a jelenlévőknek, hogy Peyer ismételtén vágóhidra viszi őket, gunyosan kezdtek bögni, mikor Peyer megjelent előttük közölték vele, hogy a vezérürü hívószavára megjelentek a birkák, parancsoljon kegyelmes urunk. Csakhamar összeszedte Peyer minden tudását és kezeit dörzsölve előállott a nagybátyonyi szaktársaknak, hogy most ismételtén megmutatja, hogy mi minden van az ő tehetséges fejében. A munkásság látva Peyer dolognak való nekirugaszkodását, mint egy ember, zúgott fel egymásután az éljenzés, Peyer erre meg is örült, hogy milyen nagy-szerű hangulatban találja a nagybátyonyi munkásokat, csak később sült ki, hogy az éljenzés Csóka Vendel szaktársnak szolt, aki jólehet nem is tudott arról, hogy nagybátyonyban mi történt. Persze, hogy erre Peyer elvtárs nyomban oda kiáltotta a tömegnek, mi történt magukkal, maguk csirkefogókat éljenéznek? amelyre a tömeg magából kikelve harsány hangon követelte Peyernek azonnal való távozását és ennél sokkal keményesebb helyet ajánlottak fel neki, a Bádeni nyaralást. Peyer még egy kísérletet tett és Batta Gyulának a nevével próbálta a tömeget lecsillapítani és a csend-öröktől kért védelmet, hogy tegyék lehetővé, hogy elmondhassa beszédét, persze ez sem használt semmit, mert a tömeg tovább abugolta és azt vagdalták oda neki, hogy nincs rá szükség Nagy-bátyonyban, menjen oda ahonnét jött. A nagybátyonyi munkásság megelégedte paktálását és nem kíváncsi rá.

Peyer látta a kudarcot, más eszközökhöz folyamodott. Orosz Márton egyik csatlósához fordult és azt kérte meg, hogy csillapítsa le a tömeget, mert ő mégis szeretne szembenézni a nagybátyonyi munkásokkal. Szegény Marci meg is kísérelte, de ő még csufosabban járt mint megbízója, mert őt a bányagazgatóság fekete hintójába küldték, hogy menjen hintóznai tovább. Igen ám, de hátra volt még Fodor József, Peyernek a jobb keze, aki ugyancsak erélyesen odaállott és túpróbálta kiabálni a tömeget, de őt sem hallgatta meg senki. Végül azután Sulyok csoma János a nagybátyonyi szövetkezet pénztárnoka, aki Peyer dédelgetéséből van a szövetkezetben, emelkedett szólásra s könyörgött, hogy ne tegyék csúffá a kegyelmes urat, nem látják, mit fog szólni a világ, hogy Peyer kegyelmes urat a munkásság ilyen mostohán intézi el. De ez sem használt semmit, mert a jelenlévő munkásság Csoma bácsit a szövetkezetbe küldte korpát árulni.

Mindezeket látva a hatóság, ismételtén figyelmeztette a tömeget, hogy ne csináljanak botrányt, hanem hallgassák meg a szónokot és azután határozzanak. A tömeg ezután kijelentette, hogy nem kíváncsi a szónokok egyikére sem és nem is hajlandó meghallgatni őket. Erre mintha össze lettek volna beszélve, ismételtén elkezdtek gunyosan bögni és az egyesületünk éltetése mellett kivonultak a kaszinó udvaráról, ugyanazon az uton, amelyen jöttek.

A jelenlévő Kékesi szolgabíró látva azt a kudarcot, amely Peyert érte, Szabó Sándor nagybátyonyi helyicsoportunk elnökéhez fordult és kérte, hogy jöjjenek az irodába és kezdjék meg a tárgyalást. Szabó Sándor kijelentette, hogy van nekünk egyesületünk, amelynek meg vannak a hivatott vezetői, a tárgyalást illetően forduljanak az egyesülethez. Szabó Sándor a tömeghez fordulva megkérdezte, felhatalmazzák-e a vezetőséget arra, hogy a tárgyalásokat megkezdjék, melyre a tömeg egyhangulag azt a választ adta, hogy a tárgyalást csak akkor veheti fel a vezetőség, ha Csóka Vendel szaktársat meghívják a tárgyalásra.

Peyerék, mint akik jól végezték dolgukat, megkapták a meghatalmazásukat Orosz Marcitól és Sulyok csoma János utján a fogyasztási szövetkezettől, jelentkeztek a bányagazgatónál tárgyalásra. Körülbelül 10 percig tarthatott a tárgyalás, amikor visszajött, az utcán kíváncsiaskodó szaktársakhoz fordult Peyer és közölte velük, hogy megvan a megállapodás és menjenek, vegyék fel a munkát. Peyer kegyelmes ur társasága pedig a bányakaszinóba vonultak, ahol vezérkarával egyetemben lakomára ültek össze. Az ott jelenlévőktől halljuk, hogy Peyer elvtárs eldicsekedett, hogy milyen könnyen ment a megegyezés a bányagazgató urral, de különösen Lantos vezérigazgató ur tanusított nagy előzékenységet, mert hiszen nem is kellett érvelni a munkásság igaza mellett, mert Lantos vezérigazgató ur már zsebében hozta Pestről a megegyezést.

Ebéd után Peyer visszautazott a gyorsvonattal Budapestre, de meghagyta visszamaradott csatlósainak, hogy menjenek be a faluba és hirdessék győzelmüket, mert ennél szebb eredményt a bányamunkás szövetség képviselői soha nem értek el, mint a jelen esetben. Az elért eredményhez tényleg gratulálunk Peyernek, mert ezek az eredmények nagyon hasonlítanak azokhoz az eredményekhez, amely eredményeket Peyer éveken keresztül szállított a munkásságnak.

Hogy a kép tiszta legyen, nézzük meg, hogy mi hát az eredmény, amit Peyerék olyan nagyra értékelnek. A bányagazgatóság közli a munkásokkal, hogy biztosítani fogja a 61 ezer koronás átlagos keresetet, feltéve, ha a kívánt 30 métermázsás teljesítményt a munkások elérik. Megadja a bányagazgatóság az elmúlt három hónapra visszamenőleg az átlagos keresetből hiányzó összegeket. — Előleget is ad műszakonként 45—50.000 koronát, feltéve, ha azt a munkások meg tudják keresni. Aztán üdülési szabadság is lesz majd, ha a munkások jól fogják magukat viselni. Természetesen az is csak akkor, ha a munkások a Peyer-féle megállapodás alapján az üdülési szabadsághoz kötött időt eltöltik Nagy-bátyonyban. — Miután azonban Nagy-bátyonyban ezideig

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

SONNENSCHNEIN DÁVID

uri- és női divatáruháza

SALGÓTARJÁN. Fő-utca 483. szám.

Nagy választék gyermek, fiu, férfi és női cipőkben, továbbá női kész ruha, leány és női kabátokban.

Hó- és sárcipők

Elvem: nagy forgalom,

olcsó árban.

— kevés haszon. —

KESZLER ÁRPÁD

ÓRÁS ÉS ÉKSZERÉSZ

SALGÓTARJÁN. Fő-utca 304.

Karácsonyi és újévi ajándékok.

A legolcsóbb bevásárlási forrás arany és ezüst ékszer különlegességekben.

Vessék törött aranyat és ezüstöt a legmagasabb árrban. Minden nála vásárolt óráért 5 évi írásheli jótállást vállalok. — — — Órajavítások műhelyemben pontosan eszközöltnak.

egyetlenegy munkás sincs, aki ezt kiérdemelte volna, így tehát nem kellett nagy megerőltetés az üdülési szabadság megadásához, mert világos, hogy erre úgy sem fog kerülni a sor.

Délután folyamán ismételt megkezdődtek a tárgyalások, most már a nagybányai munkásság tényleges képviselőivel, akik délután 5 órától este fél 11-ig tárgyaltak, mondhatnók eredménytelenül. A tárgyaló bizottság, valamint az egyesületünk képviselője rámutatott a szakmáink tarthatatlanságára s két évi adat gyűjteményükkel bizonyították, hogy a nagybányai szakmáinkat fel kell emelni, mert azzal a kívánt 30 métermázsas átlagos teljesítményt ugyszintén a szerződésben biztosított átlagos 61.000 koronás kereset el nem érhető. A tárgyaló bizottság a szakmáink főlemelését kérte, a lakás, fűtés, világítás, szorospatakból orvosrendelő fölállítását és még egyéb apróbb természetű sérelmek mellett szállt síkra. A késő éjjeli órákban a tárgyaló bizottság félbeszakította a tárgyalást azzal, hogy a bányagazgatóság által felajánlott bér és egyéb ügyek rendezését, nem teszi magáévá, hanem a döntést a munkásságra bizza. Ehez képest f. hó 12-én reggel fél 7 órakor Szabó Sándor, a helyi csoportunk elnöke, ismertette a tárgyalás eredményét a munkássággal, aki úgy határozott, hogy egyelőre fölveszi a munkát, de utasítja a vezetőséget, hogy keresse meg a módját a munkabérek további rendezésére, mert megvannak győződve arról, hogy a bányagazgatóság által kilátásba helyezett intézkedések nem váltották ki a munkásság melegeledését.

Azok a munkástársak, akik eddig kétkedtek Peyerék aljás munkálkodásában, azoknak a nagybányai események kinyithatják a szemüket. Láthatná mindenki, hogy Peyer milyen eszközökkel dolgozik még ma is, amikor már látja, hogy a munkásság tömegei utálattal fordul el tőle, csendőrökkel, hatósági beavatkozással igyekszik magának kiverkedni tárgyalási lehetőségeket, csak azért, hogy ő tovább tarthassa bolondá az egész világot, elhitesse a jóhiszemű munkásokkal, hogy ő még mindég az, aki volt valamikor.

Bennünket próbál bemocskolni, bennünket állít oda a tömegek elé mint olyanokat, akik a hatóság és a bányagazgatóság védelmét élvezzük, íme most láthatja mindenki, hogy Peyer, aki dennunciót, aki folyton hazudik, az paktál a bányagazgatókkal és az hozza magával a zsebében a Budapesten titokban kötött szerződéseket és ezeknek az alapján veszi el a kenyerét a munkásoknak a szájából.

Nem egyszer hangoztattuk, hogy az események igazolni fogják bennünket, közeledünk tehát ahhoz, hogy mindenki tisztán fog látni. Mindenki be fog látni a boszorkánykonyhába, csak egy kis türelem, el fog jönni az ideje mindennek.

Guttmann Mátyás

cipész, ajánlja elsőrendű saját készítésű cipőraktárát. — M é r t ő k utáni rendeléseket és javításokat elvállal. — — —

Jó szerencsét

hoz Önnek

IGAZ HERMANN

Fő-uccán levő fűszer- és lisztüzlete, ha vásárlásait állandóan ott eszközli, mert nála minden a legolcsóbb.

„Turul-nyomda” r.-t., Salgótarján.

Alakuló közgyűlések voltak a kerületben.

Nehéz és fárasztó munka után október 31-én és november 7-én helyi csoportot alakítottunk meg. Az alakuló közgyűléseken az előadók részletesen kifejtették az egyesület céljait, szembeszállnak a Peyerék részéről elhangzott vádakkal. Mindenütt bebizonyították, hogy a vádak alaptalanok és minden komolyságot nélkülöznek. Bebizonyították azt is, hogy a vádak a megalakult egyesület megbontását célozzák. Az alakuló közgyűléseken mindenütt élesen tiltakoztak a szaktársak a Peyerék brutálitása ellen s nagy lelkesedéssel mondták ki a megalakulásukat. Bizalmukról biztosították úgy a központi, mint a helyi csoportok vezetőségi tagjait. De utasították egyúttal a vezetőségeket, hogy a munkásság gazdasági és szociálista helyzetének megjavítására törekedjenek és hogy a fennálló sérelmek orvoslást nyerjenek. A vezetőségbe a következő szaktársakat választották be:

Zagyvapálfalva, október 31-én.

Elnök: Nagy János, alelnök: Messzersmied János és Takács Mihály, pénztárnok: Dudás István és Gordos János, jegyzők: Hejna Ferenc és Pepsiczki József, ellenőrök: Macz Ferenc és Reinisch József, vezetőségi tagok: Mlinárcsik Gábor, Loczi György, Kaszás Márkus József, Kulda Ottó, Orosz Pál, Földi János, Surányi János, Lukács Pál, Godó György Ferenc és Huszár Lajos.

Baglyasalja, okt. 31-én.

Elnök: Lantos István, alelnök: Eppik Albert és Fajd Sándor, pénztárnok: Kruszi József, Szévert Károly, Panyi Ferenc és Bartus János, jegyzők: Kis Gécz András, Kovács József csajkás, ellenőrök: Mako József, Kruppa László, vezetőségi tagok: Sándor József, Szlatovics Lajos, Vilcsék Márton, Sávolyi Márkus, Epick Ede, Lados András, Panyi István, Ravasz Lajos, Szand János és Ács Dezső.

Etes, okt. 31-én.

Elnök: Ondrék József, alelnök: Bacso Lajos, Trenka András, pénztárnok: Morgenstein Vilmos és Ubrankovics Pál, jegyző: Gasparkovics Géza, ellenőrök: Csajadi Ferenc, Somoskői József, vezetőségi tagok: Lantos Péter, Pereszi József, Varga Lajos, gergi Varga József, Zsilyi Péter, Valak Pál, Szücs József, Dénes László Gábor, Gyüre János, Gübren József.

Lapujtő, okt. 31-én.

Elnök: Juhász Mátyás if., alelnök: Oravecz Pál, Kovács Sándor hore, pénztárnok: Szukán Ágoston, jegyző: Lantos Gáspár Kovács, ellenőrök: Szabó István és Horváth István tuki, Vezetőségi tagok: Szikszai András, Csipke Gábor, Hives István id., Bartus János, Nagy Lajos, Csirke István, Csernák Sándor, Tóth János matyó, Tóth Mátyás tőgyös, Styaszni János, Kozik Ferenc.

Zagyvaróza, okt. 31-én.

Elnök: Lakatos András, alelnök: Czimbalik Ferenc, pénztárnok: Földi Márkus, jegyző: Kovács B. András, ellenőrök: Szekeres András, Troják T. János, vezetőségi tagok: Kokál József, Handlovics Rezső, Orosz József, Olá Károly, Földi István, M. Troják Miklós, Földi József B., Kovács B. József és Hando László.

Somoskőújfalu, okt. 31-én.

Elnök: Földi István, alelnök: Körös András, Kovács Sándor, jegyző: Szikora Gáspár, ellenőrök: Angyal József és Molnár István, vezetőségi tagok: Balázs Imre tüzes, Balázs Miklós, Laska Ferenc, Mag István, Balázs Miklós csomai és Bodor József bolya.

Kisterenye, nov. 7-én.

Elnök: Kelemen Károly, alelnök: Kosik János, pénztárnok: Győri István, jegyző: Milnek István, ellenőrök: Bozsik Ferenc, Turcsik István, vezetőségi tagok: Dobrozi Mihály, Kis János, Bakos Ferenc József, Sándor Matyi József, Kakuk Kovács József, Nagy János, Schwarcz János id., Marsinszki József, Králík László és Bazsó József.

Miszerfa, nov. 7-én.

Elnök: Jamrich János, alelnök: Pinkusz Ernő és Totok Mihály, pénztárnok: Hepp Ferenc, Visoczki Péter, jegyző: Gugyella András, ellenőrök: Moticska Iggyác, Zollner Rezső, vezetőségi tagok: Vinter Venczel, Lengyel Lajos, Tóth Sándor III., Bodi János, Hajas János, Kecskés Béla, Wavrik Miklós, Hajducsek Antal, Lecske András, Szmek Pál, Lipsiczki Ignác.

A további helyi csoport megalakulásokat a legközelebb tartatnak meg.

GROSZ MIKSA

— FÜSZER- ÉS —
VEGYESKERESKEDÉSE

Salgótarján, Vasut-utca 20.

H I R E K.

Előfizetési felhívás!

Bányászok! Szaktársak!

Lobogtassátok magasra a bányász zászlaját, fizessetek elő lapunkra.

Egyes szám ára 2000 kor. Negyedévre 10.000 korona, fél évre 20.000 kor., egész évre 40.000 korona.

Brazíliai magyarajku munkások szolidaritása Salgótarjánal. A salgótarjáni bányamunkások tavaszi megmozdulása a lapok nyomán eljutott az egész világba. Ennek hatása alatt a brazíliai magyarajku munkások egy multságuk jövedelméből 74 dollárt, illetve 5.242.000 koronát küldöttek a salgótarjáni nyomorgó bányamunkások segélyezésére. A segélyt Peyer Károly, a legutóbb lentjárt agitációs utja alkalmával hozta le Salgótarjánba, aki a pénzzel agitátorokat szerzett magának. A szétosztás meglehetősen titokzatosan történt. Az eddig beérkezett adatok szerint azoknak juttatta az összeget, akik hajlandónak mutatkoztak Peyer érdekében agitációt kifejezni. Bizonyára a Brazíliai magyarok nem azért küldték a pénzt, hogy azt Peyer agitációs célra használja fel, hanem azért, hogy a nyomorgó bányamunkásokon segítsenek. Nem irigyeljük azoktól, akik ezt az összeget megkapták, mert elhiszük, hogy ők is nyomorognak, azonban megállapítjuk, hogy ez is Peyer módszere, de most már világosan látjuk, hogy miért agitálnak azok az egyének Peyer mellett, akik még a segélykiosztást megelőző napon szidták és a legelégedetlenebbek voltak vele szemben. Így van ám az, csak legalább már a beigért villát építené föl.

A baglyasaljai helyi csoportunk megkoszorúzza a „Sára”-akna hét áldozatának sírját. A „Sára”-aknában folyó évi február hó 8-án balesetet szenvedett hét munkástársunk sírjához vonult ki mindenszentek estéjén baglyasaljai helyi csoportunk és a sirokra koszorút helyeztek el, a helyi csoport dalárdája és zenészei részvételével. — Az egyesületünk nevében Csóka szaktárs mondott emlékbeszédet, a tisztviselők nevében pedig Kraft bányatisztviselő emlékezett meg a hét áldozatról.

Denunciánsoknak. Tudomásomra jutott, hogy a s.-tarjáni Szociáldemokrata pártvezetőség f. hó 7-én tartott ülésén nevémmel kapcsolatosan Sugár Jenő és Schupp Gábor pártvezetőségi tagok azt a kijelentést tették, hogy én a salgótarjáni Ebredő-magyarok egyesületének valami Baranyai nevű titkárával folytattam tárgyalásokat. Kijelentem, hogy ezen állítás minden alapot nélkülöz. Én soha Baranyaival, sem pedig mással tárgyalásokat nem folytattam s egyúttal felszólítom fentnevezetteket, hogy állításukat bizonyítsák, amíg ezt nem teszik, addig aljas rágalmozóknak tartom őket. Csóka.

Nyomdavezető: Friedler Samu.